

ABP position paper t.b.v. het Rondetafelgesprek d.d. 17 december 2019 over 'Verduurzaming financiële sector'.

Belang duurzame samenleving voor de pensioensector

ABP wil alle deelnemers nu en in de toekomst een goed pensioen bieden. Een pensioen waar ze van kunnen genieten in een leefbare wereld. Daarom letten we bij elke beleggingsbeslissing op rendement, risico, kosten, én de prestaties van deze beleggingen op het gebied van duurzaamheid. Onze deelnemers verwachten dit ook van ons en hechten grote waarde aan het kunnen genieten van hun pensioen in een duurzame wereld.

De financiële sector kan een katalyserende rol spelen in de transitie naar een CO₂-neutrale, en circulaire wereld. Door het beschikbaar stellen van kapitaal kunnen de benodigde klimaatinvesteringen in de reële economie worden gefaciliteerd en gestimuleerd. Pensioenfondsen en hun uitvoerders hebben bovendien een aantal specifieke kenmerken die goed passen bij het financieringsvraagstuk van de energietransitie:

- i. Focus op de lange termijn;
- ii. Kunnen omgaan met illiquide beleggingen (zoals infrastructuur en vastgoed);
- iii. Capaciteit om risicodragend te beleggen.

De kwaliteit van de onderliggende private en/of publieke investeringen in de energietransitie zijn uiteindelijk bepalend voor het halen van doelen uit het Akkoord van Parijs (2015) en het Nederlandse Klimaatakkoord (2019). ABP draagt hier, wat wij als onze fiduciair plicht zien, als lange termijn belegger aan bij.

Rol ABP in verduurzaming

Als een van de grootste pensioenbeleggers ter wereld positioneert ABP zich al enige tijd als een duurzame belegger. Met als doel om toonaangevende en achterblijvende bedrijven te identificeren. Hiervoor beoordelen we alle bedrijven waarin beleggen op verwacht rendement, risico, kosten én ESG-criteria zoals klimaat, milieu, mensenrechten, governance en corruptie. Met achterblijvers gaan we het gesprek aan om betekenisvolle verandering te bereiken. Alleen wanneer een dialoog mogelijk is wordt belegd in achterblijvers. Zo wenden we onze invloed als pensioenbelegger aan om de overgang naar een duurzamere energievoorziening te bespoedigen.

Concreet ligt ABP op koers om in 2020 in vergelijking met 2015 te bereiken dat:

1. De CO₂-voetafdruk van onze portefeuille met 25 procent is gedaald;
2. Onze beleggingen die bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen zijn verdubbeld tot € 58 miljard;
3. We vijf keer zoveel (€ 5 miljard) beleggen in hernieuwbare energie.

ABP zal in 2020 een nieuw beleid duurzaam en verantwoord beleggen introduceren dat voortbouwt op de ingeslagen weg en leggen we vast welke duurzaamheidsdoelen we onszelf vanaf 2020 stellen, en hoe we van plan zijn deze doelen te halen. ABP ziet voor de komende jaren drie grote transitie waar wij met ons beleggingsbeleid op inspelen. Deze transities zijn cruciaal voor het vermogen van bedrijven om lange termijn waarde te creëren. De drie grote transities die wij onderscheiden:

- Klimaatverandering en de noodzaak van de transitie naar nieuwe energieopwekking en duurzame energiebronnen;
- Behoud van natuurlijke grondstoffen in het licht van toenemende schaarste van grondstoffen en voedsel, en de noodzaak om anders om te gaan met natuurlijke hulpbronnen;
- De digitalisering van de samenleving, waarin een steeds grotere rol is weggelegd voor technologie.

ABP onderschrijft het belang van het Klimaatakkoord en heeft zich gecommitteerd aan de financiering hiervan. Concreet hebben de partijen betrokken bij de Taakgroep Financiering zich gecommitteerd aan:

1. Financiering van de energietransitie, waar mogelijk in samenwerking met Invest-NL;
2. Het rapporteren vanaf 2020 over het CO₂-gehalte van relevante financieringen en beleggingen;
3. Het uiterlijk in 2022 kenbaar maken van actieplannen inclusief reductiedoelstellingen voor 2030 voor alle relevante financieringen en beleggingen.

ABP doet zowel grote investeringen in de energietransitie (zoals windparken op zee) als investeringen in relatief kleine en innovatieve projecten en bedrijven o.a. via ANET ([ABP Nederlands Energietransitiefonds](#)).

Op Europees vlak is ABP verheugd dat er een 'European Green Deal' en 'European Climate Law' in de maak is. Bovenop reeds bestaande initiatieven zoals het 'Action Plan on Financing Sustainable Growth', waaronder een taxonomie voor groene/ duurzame investeringen.

Daarnaast is ABP nauw betrokken bij diverse initiatieven ontstaan vanuit de markt zelf. Enkele voorbeelden:

1. Samen met zo'n 310 andere grote beleggers voeren we via [Climate Action 100+](#) druk uit op 161 grote bedrijven die wereldwijd verantwoordelijk zijn voor de meeste CO₂-uitstoot.
2. ABP staat mede aan de basis van het [Partnership for Carbon Accounting Financials](#) om te komen tot een wereldwijd geaccepteerde methodologie voor de CO₂-impact per assetcategorie;
3. ABP heeft zich via haar uitvoerder APG aangesloten bij [Global Investors for Sustainable Developments](#) met als doel extra investeringen in de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen.

ABP behoort wereldwijd – en ook in Nederland – tot de pensioenfondsen die in hun beleggingsbeleid het beste rekening houden met klimaatverandering. Zo is ABP recent door de [Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling](#) (opnieuw) uitgeroepen tot nummer 1 op het gebied van verantwoord beleggingsbeleid in Nederland.

Wat is nog nodig?

Om de overgang naar een CO₂-arme economie te versnellen en investeringen los te trekken dienen hiervoor de juiste (beleids-)randvoorwaarden te worden geschapen. Idealiter op globaal en/of EU-niveau. Daarvoor hebben we drie suggesties waardoor de pensioensector haar bijdrage aan een duurzame wereld kan vergroten.

1. Economie-brede CO₂-beprijzing

Beprijzen van uitstoot van broeikasgasemissies is de meest effectieve manier om bedrijven te stimuleren om hun inspanningen op het gebied van duurzaamheid te verbeteren. Standaard CO₂-beprijzing leidt er toe dat bedrijven en consumenten (potentiële) klimaat-/ milieuschade gaan meenemen in hun keuzes. Dit is belangrijk voor institutionele beleggers om meegenomen te worden in beleggingsbeslissingen.

Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een economie-brede, Europese CO₂-heffing. Hierbij kan worden voortgebouwd op het reeds bestaande en functionerende EU Emissions Trading System voor energieopwekking en industriële installaties.

Door dergelijke CO₂-beprijzing wordt het risico-rendementsprofiel van groene beleggingen gunstiger. Daarnaast worden zo de klimaatrisico's van bedrijven/ investeringen verminderd waardoor het aantrekkelijker wordt voor pensioenfondsen hierin te beleggen.

2. Voortvarende operationalisering Invest-NL

De transitie naar een CO₂-neutrale economie resulteert idealiter in (voor de pensioensector) aantrekkelijke beleggingsproposities die de energietransitie verder vormgeven. Dergelijke beleggingsproposities ontstaan echter niet vanzelf. Hiervoor is het noodzakelijk dat (publieke) partijen het voortouw nemen. ABP verwelkomt dan ook de oprichting van Invest-NL en roept op tot een voortvarende operationalisering.

De financiering van investeringen, vooral ook als daarmee maatschappelijke transitie versneld kunnen worden, vraagt namelijk om schaal en andere dan in de markt gebruikelijke risico-acceptatie. Invest-NL kan hier een cruciale (multiplier)rol spelen door het risicovolle deel van projecten af te dekken om zo business cases rond te krijgen en daarmee marktinvesteringen los te trekken.

Dit geldt juist voor publiek-private investeringsprojecten met grote maatschappelijke meerwaarde zoals de energietransitie en het circulair maken van onze economie. ABP draagt graag – voor zover dat in ons vermogen, kennis en kunde ligt – bij aan de ontwikkeling van nieuwe, opgeschaalde beleggingsproposities in samenwerking met Invest-NL.

Dit vraagt ook om ruimte in het toezicht voor het omgaan met verduurzamingskansen en -risico's. Het is ten slotte van belang dat kansen in het kader van duurzame investeringen de ruimte krijgen en (duurzaamheids-)risico's proportioneel in het toezichtproces opgenomen worden. Het omgaan met klimaat gerelateerde kansen en risico's wordt meer en meer een onderdeel in financierings- en beleggingsbeslissingen door pensioenbeleggers.

3. Behoefte aan gestandaardiseerde non-financial informatie

Lovenswaardige intenties voor CO₂-reductie zijn zinloos zonder solide, betrouwbare CO₂-accounting die transparantie en verantwoording mogelijk maakt. Zonder vergelijkbare data zijn de ESG-prestaties voor beleggers lastig te beoordelen. Dat maakt het voor institutionele beleggers ook lastig om hun eigen deelnemers en klanten te informeren over de mate van duurzaamheid of groenheid van hun beleggingsbeleid of financiële producten.

Het is daarom van cruciaal belang dat de vaststelling van wereldwijde standaarden en methodes voor het openbaar maken van niet-financiële informatie mede door uw Kamer wordt bevorderd. Idealiter komt er een wereldwijde verslaggevingsstandaard à la IFRS, maar dan voor het op een eenduidige manier ontsluiten van niet-financiële informatie.

Afsluitend

Pensioenfondsen en hun uitvoerders passen als lange termijn beleggers pur sang goed bij het karakter van het financieringsvraagstuk van de energietransitie. ABP is dan ook zeer positief dat klimaatverandering door het overgrote deel van uw Kamer als een belangrijk speerpunt voor het (toekomstig) beleid wordt gezien. Door (nog) betere publiek-private samenwerking – o.a. via Invest-NL – kan in Nederland het tempo van de energietransitie worden versneld.